

Špecifiká vzdelávania žiakov so ŠVVP

O.Z. Šťastná škola

PLÁN [OBNOVY]

 ŠTÁTNY
PEDAGOGICKÝ
ÚSTAV

 MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

Hlavným cieľom je vyhľadať žiakov, ktorí majú vzdelávacie ťažkosti z jednotlivých predmetov, napr. slovenského jazyka, matematiky, chémie. Predpokladáme, že najväčšie ťažkosti sa prejavili u žiakov so ŠVVP, alebo žiakov individuálne začlenených. Cieľovou skupinou sú tiež žiaci, ktorí počas dištančnej výučby, ktorá trvala pomerne dlho nemali prístup na internet, resp. sa nemohli z akýchkoľvek dôvodov zúčastniť plnohodnotne on-line výučby a v dôsledku týchto skutočností vznikli u nich edukačné ťažkosti. Je predpoklad, že ak by sme tieto nedostatky vo vedomostiach žiakov neodstránili, alebo aspoň nezredukovali, môže u nich dôjsť k výraznému regresu čo sa týka edukačných výsledkov. Toto môže viesť k celkovej frustrácii týchto žiakov.

Žiak so ŠVVP, žiak individuálne začlenený

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami je spravidla:

Žiak so sociálne znevýhodneného prostredia

Žiak s nadaním

Žiak so zdravotným znevýhodnením:

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím),

- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti: ADHD, ADD; s vývinovou poruchou učenia: dyslexia, dysgrafia ...), žiak s poruchou správania, netýka sa to detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení na základe rozhodnutia súdneho orgánu.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Vývinové poruchy učenia a špecifiká vzdelávania žiakov

Prevažná časť žiakov na základných školách sa naučí správne čítať a písať bežne používanými metódami a tým dostane základ, na ktorom buduje svoje ďalšie vzdelávanie a životné uplatnenie.

Okrem tejto veľkej skupiny žiakov máme v školách určité percento žiakov, ktorí sa v dôsledku drobného poškodenia niektorej mozgovej oblasti, prípadne jej nerovnomerného či nedostatočného vývinu, dostane do stavu, kedy má mimoriadne problémy so zvládaním techniky čítania, prípadne písania. Tieto ťažkosti sa ďalej premenia na ťažkosti z osvojovaním si poznatkov aj na druhom stupni ZŠ.

Zaujímavosťou je, že takéto deti majú zväčša priemernú, často nadpriemernú inteligenciu. Tieto jednotlivé poruchy zaradujeme k tzv. vývinovým poruchám učenia. Vývinovým z toho dôvodu, že ide o poruchy, ktoré sa prejavia až na určitom stupni vývinu (napr. vstupom do školy). Takéto poruchy učenia môžu život dieťaťa veľmi negatívne ovplyvniť na dlhú dobu, prípadne úplne znemožniť jeho plynulé vzdelávanie.

Špecifické vývinové poruchy učenia rozdeľujeme najčastejšie na tri základné skupiny:

porucha čítania – dyslexia

porucha písania – dysgrafia, dysortografia

porucha počítania – dyskalkúlia

DYSLEXIA

Je to neschopnosť naučiť sa čítať aj napriek tomu, že žiak absolvuje bežnú výučbu a má primeranú inteligenciu. Dyslexia je podmienená poruchami v základných poznávacích schopnostiach, objavuje sa väčšinou už od začiatku školskej dochádzky a vytvára veľký rozdiel medzi schopnosťou čítať a intelektovými schopnosťami. Dyslexia zasahuje celú osobnosť žiaka, nejde o izolovanú poruchu. Dyslektik má často poruchy menejcennosti a narušené sebavedomie. Vytvára sa u neho nechúť k čítaniu, často aj s tým súvisiacemu vzdelávaniu ako takému. Rodičia, ktorí veľakrát nechápu problém dieťaťa ho preťažujú, trestajú, či obviňujú z lenivosti a porovnávajú so súrodencami či spolužiakmi.

Dyslexia sa prejavuje tým, že žiak nie je schopný sa naučiť spájať jednotlivé písmená do slabík a tie do slov. Často si zamieňa podobné písmená (b-d, a-o, u-v, a pod.), pridáva písmená či slabiky na koniec slova, slabiky prehadzuje, nesprávne číta a pod. Jedným z ďalších charakteristických znakov je to, že žiak nedokáže vôbec, prípadne dokáže len málo porozumieť prečítanému textu, nevie ho primerane reprodukovať. Cieľom nápravy dyslexie je dosiahnutie sociálne únosnej úrovne čítania, aby žiak bol schopný sa samostatne vzdelávať a následne vyjadrovať svoje myšlienky.

DYSGRAFIA A DYSORTOGRAFIA

Ide o ďalšiu skupinu pomerne rozšírených špecifických vývinových porúch učenia. **Dysgrafia** je porucha písania, grafomotorického prejavu, neschopnosť správne napodobniť tvary písmen, vynechávanie, resp. pridávanie ich častí či vynakladanie značného úsilia na písanie.

Dysgrafický žiak si často pri písaní zamieňa tvarovo podobné písmená (napr. o-a, b-l a pod.), zvukovo podobné písmená (t-v, g-k a pod.). Písmená alebo slabiky v slovách prehadzuje, pridáva, alebo zabúda napísať, nedodržiava bodky, dĺžne, čiarky, prípadne ich umiestňuje na nesprávnom mieste, často nerozlišuje mäkké-tvrdé a krátke-dlhé slabiky.

Prejavuje sa už vstupom do školy, sťaženým osvojovaním si písmen, nečitateľnosťou písma u žiaka a pod. Náprava dysgrafie je veľmi problematická a dlhotrvajúca, no pri veľkom úsilí zo strany rodičov, žiaka a pedagógov prichádza často k zlepšeniu.

Dysortografia je porucha pravopisu, prejavujúca sa neschopnosťou dieťaťa uplatňovať naučené gramatické pravidlá. Žiak trpiaci dysortografiou je typický tým, že často vynikajúco ovláda gramatické pravidlá (poučky, vybrané slová a pod.), no pri písaní diktátov či iných textov ich nedokáže okamžite uplatniť.

Diktát takéhoto žiaka je typický mnohými chybami typu nesprávne určené y-i, ý-í. Náprava je podobne ako u dysgrafie postupná a dlhotrvajúca pod vedením skúseného odborníka. Nadmerné písanie diktátov či rôznych gramatických cvičení má len veľmi slabý efekt a žiaka neprimerane zaťažuje.

DYSKALKÚLIA

Porucha schopnosti operovať s číselnými symbolmi a s číselným radom. Dyskalkúlia sa často spája s narušenou priestorovou pravo-ľavou orientáciou. Žiak trpiaci dyskalkúliou si nedokáže predstaviť a pochopiť číselný rad, má problémy s prechodom cez desiatku, zamieňa si podobné čísla či poradie číslic. Prejavuje sa neschopnosťou žiaka čítať matematické symboly, čísla, vykonávať matematické operácie, riešiť geometrické problémy. Zamieňajú si číslice (napr. 6 a 9) a čísla (napr. 3006 s 3060). Na uľahčenie vzdelávania takýchto žiakov je vhodné používať špeciálne metódy, predtlačenu číselnú os, neskôr kalkulačku či iné pomôcky, ktoré zjednodušia celé vzdelávanie žiaka.

Menej časté poruchy učenia

DYSPRAXIA – NEMOTORNOSŤ

Je znížená schopnosť vykonávať bežné telesné úkony. Správnejšie označenie pre dyspraxiu je „špecifická vývojová porucha motorickej funkcie“. Ide o poruchu, ktorej hlavným rysom je vážne postihnutie vývojovej pohybovej koordinácie, ktorú nie je možné vysvetliť celkovou retardáciou intelektu ani špecifickou vrodenou alebo získanou nervovou poruchou. Motorická neobratnosť je obvykle spojená s určitým stupňom poškodenia výkonu pri vizuálne priestorových kognitívnych úlohách.

Pohybová koordinácia žiaka pri jemných alebo hrubých motorických úkonoch by mala byť podstatne viditeľná, signifikantná, čo sa týka zníženia stupňa úrovne oproti rovesníkovi. Problém s koordináciou býva prítomný od ranného vývoja (to znamená, že by tieto ťažkosti nemali byť získané) a nemali by byť dôsledkom priameho pôsobenia akýchkoľvek porúch zraku alebo sluchu. Špecifická porucha motorických funkcií zahŕňa: syndróm nešikovného dieťaťa, vývojovú poruchu koordinácie i vývojovú dyspraxiu.

DYSMÚZIA – PORUCHA HUDOBNÝCH SCHOPNOSTÍ

Dysmúzia je neschopnosť osvojenia si hudobných znalostí. Je to špecifická porucha hudobných schopností, pri ktorej ide o narušenú schopnosť vnímania a reprodukcie hudby a rytmu.

Poznáme:

expresívnu dysmúziu – ktorá neumožňuje dieťaťu reprodukovať ani veľmi známy hudobný motív, ktorý dokáže bežne identifikovať, rozpoznávať, rovnako dokáže aj poznať falošný spev tak u iných osôb, ako aj u seba

totálnu (centrálnu) dysmúziu – pri ktorej ide o celkovú stratu hudobných schopností, takýto jedinec hudbu nechápe, neidentifikuje a nepamätá si ju

DYSPINXIA – PORUCHA KRESLENIA

Dyspinxia je špecifická porucha kreslenia, pre ktorú je charakteristická nízka úroveň kresby, ide o celkovú neschopnosť zobrazit' určité predmety a javy adekvátne v závislosti od veku. Prejavuje sa ako veľmi nízka úroveň kresby. Žiak nie je schopný svoje predstavy znázorniť kresbou, má ťažkosti pri používaní kresliacich nástrojov.

Špecifiká vzdelávania žiakov so ŠVVP a žiakov individuálne začlenených (integrovaných)

Žiak s dyslexiou

- Tolerujeme slabikovanie aj nesprávnu techniku čítania.
- Vedíme žiakov k správnej technike čítania, odbúravame tzv. „dvojité čítanie“ pomocou reedukačných techník (splývavé slabikovanie, čitateľské okienko).
- Nevyvolávame dieťa k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, ale necháme ho čítať len krátke jednoduchšie časti textu.
- Pred vlastným čítaním vyberáme z textu ťažké slová a precvičujeme ich čítanie (niekedy je nutné nacvičiť aj výslovnosť), až potom necháme žiaka čítať celý text.

- Dbáme na dôsledné osvojenie techniky čítania od písmen, cez slabiky až po plynulé čítanie slov.
- Berieme do úvahy, že tieto deti nemôžu stačiť tempu bežného čitateľa.
- Zadávame žiakovi menej úloh z čítania, aby si dobre osvojil potrebnú učebnú látku.
- Na domácu prípravu mu dávame len primeranú časť textu (napr. jeden dlhší odsek alebo viac kratších odsekov).
- Umožníme žiakovi alternatívny spôsob prípravy na vyučovanie (referáty)
- Pri osvojovaní vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry postupujeme po malých krokoch.
- Jednoznačne žiaka informujeme o tom, čo si má osvojiť do nasledujúcej hodiny.
- Necháme žiakovi k dispozícii potrebné pomôcky

V čom spočíva zmena v prístupe pedagóga?

Napríklad v tom, že:

- posadíme žiaka na výhodné miesto, aby sme mohli sledovať a kontrolovať jeho prácu,
- doprajeme mu dostatok času na premyslenie odpovede, písanie či vypracovanie zadanej úlohy,
- hovoríme pomaly a zreteľne, parafrázujeme zadania a overujeme, či ich žiak správne pochopil,
- trpezlivo vysvetľujeme učivo, aj keď žiak na prvýkrát neporozumie,
- oceňujeme aj najmenšie úsilie a pokroky, akceptujeme silné a slabé stránky žiaka,
- nepodceňujeme a nezosmiešňujeme jeho neúspešný výkon,
- zvolíme pre žiaka najvýhodnejšiu formu skúšania (písomnú, ústnu),

- sme v kontakte s rodičmi a odborníkmi, ktorí poskytujú žiakovi odbornú starostlivosť,
- znižujeme stres tým, že dodržíme metodické postupy a organizáciu hodiny napíšeme v bodoch na tabuľu,
- znižujeme rušivé momenty (napr. vopred jednoznačne vymedzíme, z čoho bude písomná práca, čo si má žiak osvojiť do budúcej hodiny a pod.),
- používame metodické pomôcky, farebné kriedy a perá, píšeme na tabuľu dôležité i pomocné informácie (napr. číslo strany preberaného učiva, kľúčové slová atď.)

Ktoré kognitívne schopnosti treba rozvíjať?

Motivácia, selektívna pozornosť, sebakontrola (ide o chcenie čítať, učiť sa, sústrediť sa na grafémy, kódovanie a dekodovanie, kontrola vlastného čítania a porozumenia prečítaného textu).

Schopnosť správneho zrkovéhoho spracovania grafémy (rozlíšenie tvarov písmen).

Spracovanie informácií v mozgu (identifikovanie písmena, priradenie správneho názvu).

Pamäť (schopnosť uchovať si slová, vety v pamäti a opätovne si ich vybaviť pri reprodukcii prečítaného textu).

Fonologické procesy (uvedomovanie si hlások v slove, ich analýza a syntéza, identifikovanie rozdielov medzi dlhou/krátkou, mäkkou/tvrdou, znelou/neznelou hláskou a tiež vnímanie rozdielu slov s diskretnými odlišnosťami, napr. latka a látka).

Slovná zásoba a citlivosť pre jazyk (mať dostatočnú slovnú zásobu, ovládať správne gramatiku vo verbálnom prejave — schopnosť hovoriť gramaticky správne, obsahovo jasne).

Motoricko-kinestetické procesy (správna artikulácia a zreteľné vyjadrovanie, ktoré je potrebné pri hlasnom čítaní).

Námety na prácu so žiakom s dyslexiou:

Vhodné je čítať a reprodukovať text po kratších častiach, farbene zvýrazňovať kľúčové pojmy, vhodné a zábavné je aj obrázkové čítanie, či rozprávanie príbehu podľa obrázkov, žiaci s dyslexiou majú aj chudobnejšiu slovnú zásobu, rozvíjať ju môžeme pomenúvaním rôznych obrázkov. Nebráňte sa ani tomu, že budete žiakovi čítať nový a neznámi text Vy. Porozprávajte sa potom o prečítanom texte. Zadávanie úloh voštekou formou jednoduchých a krátkych popisov.

Žiak s dysortografiou

Ide o nedostatky v oblasti fonologického uvedomovania sa prejavujú ako ťažkosti s identifikovaním jednotlivých zvukov (písmen), z ktorých sa písané slovo skladá, spájaním písmen do slabík a slov. Často sa vyskytuje vynechávanie písmen a ich rôzne zámeny pri písaní slov.

Stáva sa, že žiak „odrecituje“ vybrané slová a napriek tomu napíše v slove bydlisko mäkké i. Takže písomný prejav žiaka je plný gramatických chýb rôzneho charakteru. Žiak nevie uplatniť osvojené gramatické pravidlá.

K špecifickým dysortografickým javom patria:

- výmena, pridávanie a vynechávanie písmen alebo slabík,
- problémy s rozlišovaním mäkkých a tvrdých slabík, - -
- nedodržiavanie diakritických a interpunkčných znamienok (bodky, čiarky, dĺžne, mäčkene) alebo ich nesprávne umiestnenie
- nerozlišovanie krátkych a dlhých samohlások,
- nerozlišovanie sykaviek,
- nedodržiavanie hraníc slov vo vete.

Ako pomôcť?

Najväčšie ťažkosti sa objavujú pri **písaní diktátov**, preto je vhodné:

- Diktát pripravujeme ako doplňovačku.
- Poskytneme dieťaťu dlhší čas na kontrolu napísaného (napr. posledný odovzdáva zošit).
- Volíme pomalšie tempo diktovania (poskytneme dieťaťu dlhší čas na písanie alebo po dohode dieťa píše pri diktáte každú druhú vetu).
- Žiak pracuje s tabuľkou pre dyslektikov, kde sú farebne odlíšené mäkké a tvrdé spoluhlásky (vopred sa naučí tabuľku používať) alebo s tabuľkou abecedy s tlačnými a písanými tvarmi písmen. –
- Využívame možnosti slovného hodnotenia.
- Zaznamenávame celkový počet chýb/počet chýb z aktuálne preberaného gramatického pravidla, diktát neklasifikujeme známku.

- Neopravujeme chyby v diktátoch klasickým spôsobom (učiteľ predpíše správne slovo).
- Chyby neopravujeme červenou, ale zelenou.
- Diktát dopredu precvičíme (napr. formou domácej úlohy, doplňovačky a pod.)
- Špecifické poruchy sa často viažu s nešpecifickými — žiak sa príliš sústreďuje na jemu známe ťažkosti a gramatické javy nestíha alebo ich nezvláda správne odôvodniť a napísať.
- Výrazne podčiarkneme slová napísané správne.
- Pri spoločnej ústnej kontrole diktátu dáme deťom čo najväčší priestor, aby si overili gramatické pravidlá.
- Oceníme snahu o zvládnutie a aplikáciu pravopisných pravidiel, aj keď výsledok nebude tomuto úsiliu adekvátny.
- Pri overovaní vedomostí uprednostňujeme testovú formu.

Pri prepise a odpise:

- Kombinujeme prepis s dopĺňovačkami, využívame pracovné listy.
- Umožňujeme dieťaťu tiché diktovanie si.
- Nenútime žiaka, aby všetko prepisoval (dopredu sa s ním dohodneme na redukovanom množstve).
- Rešpektujeme pomalé pracovné tempo.
- Odpis a prepis častejšie kontrolujeme, aby sme sa presvedčili, že žiak si text správne prečítal.

Námety na prácu so žiakom s dysortografiou:

Žiaka necháme pracovať s rôznymi pomôckami ako sú karty s vybranými slovami, tvrdými a mäkkými spoluhláskami...Tieto pomôcky je dôležité učiť ho aj správne používať. Vhodné sú rôzne cvičenia kde v zhluku písmen je zašifrované slovo, napr. mltulipánkoiu – tulipán; oddeľovať slová čiarou, napr. tulipánfialkaruža – tulipán/fialka/ruža; počítat' slová vo vete, deliť ich na slabiky, dopĺňať jednotlivé gramatické javy ako napr. veľké písmeno, i/y; spájať slová ktoré sa rýmujú; k slovám alebo obrázkom dopĺňať synonymum, opozitum a pod.

Žiak s dysgrafiou

Žiaci s dysgrafiou majú väčšinou tieto deficity:

- problémy s jemnou motorikou,
- znížená zraková predstavivosť (neschopnosť vybaviť si tvary písmen),
- neschopnosť zapamätať si motorické vzorce tvarov písmen,
- nedostatočné fonematické uvedomenie.

Za chyby písma považujeme:

- silné písmo (ťažkopádnosť pohybov ruky, krčovité držanie pera, veľký tlak na pero),
- husté a natlačené písmo — malá pohyblivosť ruky v smere písania,
- roztiahnuté písmo — zdĺhavé premýšľanie pri písaní, vybavovanie si tvarov...,
- nedbanie na linajkovanie/riadkovanie — žiak sa sústreďuje na tvorbu písmen,
- skomolené písmo — nezvláda mechanizmy písania, napodobňuje časti písmen (chle — cle),

- písarsky krč,
- trasľavé písmo v dôsledku nervového oslabenia, pri epilepsiách,
- zajakavosť v písme: nefunkčné opakovanie písmen alebo slabík v slove,
- písmo detí s obrnou: krčovité, kostrbaté, mykanie,
- zrkadlové písmo: hlavne u ľavákov,
- dieťa nepíše jedným ťahom: nestíha písať.

Dysgrafia postihuje grafickú stránku písaného prejavu, teda úpravu, osvojenie jednotlivých písmen, ako aj spojenie hláska — písmeno. Písomný prejav žiaka s dysgrafiou má mnohotvárne a početné chyby, ktoré sa nemôžu hodnotiť ako neznalosť gramatických pravidiel. Písanie je pre dysgrafikov veľmi náročná činnosť a spotrebujú množstvo síl, preto je pre týchto žiakov skoro nemožné sústrediť sa na gramatiku a používať vedomosti, ktoré bežne ovládajú.

Ako pomôcť?

Žiak s dysgrafiou si často nepamätá tvary písmen, písanie je pre neho stresujúce a namáhavé. Dlho pri písaní premýšľa, nestíha tempu ostatných spolužiakov. Jeho písmo môže byť ťažkopádne, neúhladné až nečitateľné. Vyskytujú sa ťažkosti aj v tom, že žiak nevie po sebe prečítať poznámky, ktoré sa má naučiť. Je možné, že žiak príde do stavu, kedy písať na vyučovaní odmieta. Pomôcť takémuto žiakovi môžeme poskytnutím poznámok v PC forme. Takto sa žiak môže sústrediť na výklad učiteľa. Nechajte žiaka písať tlačným písmom ak je to pre neho jednoduchšie. Nehodnoťte jeho písomná prejav.

Námety na prácu so žiakom s dysgrafiou:

Pri dysgrafii sa u žiakov vyskytujú ťažkosti s jemnou motorikou a vizuálnym rozlišovaním. Vhodné sú aktivity kde žiak obkresľuje figúry, hľadá zadané časti obrázkov, obťahovanie jednotlivých tvarov, zrkadlové dokresľovanie či vyfarbovanie. Vhodné je rozvíjať aj jemnú motoriku prácou s drobným materiálom. Ak sa žiak vyslovene nebráni písaniu, či prepisovaniu a odpisovaniu, môžeme zvoliť aj aktivity kedy žiak prepisuje či odpisuje jednoduché a krátke texty zamerané na rozvoj a upevnenie jednotlivých gramatických pravidiel, upevňovanie písania správnych tvarov jednotlivých písmen.

Žiak s dyskalkúliou

Ide o porušenie matematických zručností žiaka. Tieto môžu byť buď vo forme oslabenia, alebo poruchy. Žiaci si mýli a zamieňajú číslice, čísla, nesprávne používajú jednotlivé počtové operácie. Napr. odčítajú keď majú sčítovať, nerozumejú matematickým pojmom, napr. súčet...nerozumejú princípu premeny jednotiek...Žiak nechápe významu čísla ani zmyslu počtových operácií. Nevníma podobnosť či rozdielnosť medzi predmetmi. Niektorí žiaci dokonca nedokážu ani správne čítať matematické symboly či zapísať viac miestne číslo.

Ako pomôcť?

- Naučme žiaka pracovať s matematickými tabuľkami (môže ich mať kedykoľvek k dispozícii) a kompenzačnými pomôckami (kalkulačka, diktafón, počítač).
- Pracovné postupy rozplánujeme na jednotlivé menšie kroky. Vždy, keď je to možné, využívajme názorné pomôcky (číselný rad, názorné vyjadrenie zadania slovných úloh...).
- Vedme žiaka k pochopeniu logického riešenia úlohy, vytvorme si jednoduchý systém riešení určitých druhov úloh, ktorý možno často opakovať.

- Nechajme žiaka počítať nahlas, nech komentuje jednotlivé kroky.
- Zložitejšie postupy sa snažíme rozdeliť na čo najmenšie kroky.
- Ak žiak robí chyby v úlohe, ktorá sa zdá byť zvládnutá, vraciame sa späť k pomocným krokom, k verbalizácii až manipulácii.
- Necháme ho pracovať tempo, ktoré je pre žiaka prijateľné.
- Samozrejmosťou je práca s pomôckami ako sú tabuľky so vzorcami, násobkami čísel či kalkulačka
- Je nutné kontrolovať zápis. Môže totiž dôjsť k chybnému zápisu čísel, znamienok....

Námety na prácu so žiakom s dyskalkúliou:

Vhodné je neustále opakovanie a upevňovanie základných počtových operácii, stále aktuálny je aj nácvik zápisu viac miestnych čísel, Prepis čísla zapísaného slovne, práca podľa postupných inštrukcií (pred číslo 640 dopíš predchádzajúce tri čísla...). Vhodné je rozvíjať aj postreh a logiku (nájdi v každom rade dva rovnaké symboly, najdi 4 rozdiely...); nácvik seriality formou dokresľovania podľa vzoru, alebo vlastného vzorca, dopĺňanie číselného radu podľa logickej postupnosti; hľadanie čísla, ktoré medzi ostatné nepatri; hľadanie geometrických tvarov schovaných v komplexnom obraze...

Zhrnutie

Cieľom každého doučujúceho by mala byť primárne pomoc vybranej skupine žiakov. Ide väčšinou o žiakov so ŠVVP, zdravotným znevýhodnením, alebo žiakov s edukačnými ťažkosťami. Nutné je na začiatku zmonitorovať stav vedomostí a nedostatkov v učive a podľa aktuálnej situácie individuálne pristupovať ku každému žiakovi, ktorý je účastný doučovania. Vhodné je zamerať sa na precvičovanie problémových javov a snažiť sa o čo najväčšiu kompenzáciu výpadku prezenčného vyučovania a negatívneho dopadu na výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov.